

KUNTASTRATEGIA 2030

Sisällys

1	HAUSJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2030.....	3
	Hausjärvi – No miksi ei!	3
2	HAUSJÄRVEN KUNNAN MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA PÄÄHAASTEET.....	4
	2.1. SWOT -analyysi.....	4
	2.2. Tulevaisuuden kunta	5
3	HAUSJÄRVEN KUNNAN VISIO, TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT.....	6
	3.1. Hausjärven kunnan visio	6
	3.2. Hausjärven kunnan toiminta-ajatus.....	6
	3.3. Hausjärven kunnan arvot	6
4	STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT VUOTEEN 2030.....	8
	4.1. Kasvava ja aktiivinen – Elinvoimainen kunta	8
	4.2. Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut	8
	4.3. Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!.....	8
5	TOTEUTTAMIS- JA SEURANTASUUNNITELMAT.....	9

1 HAUSJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2030

Hausjärvi – No miks ei!

Hausjärven uuden kuntastrategian laadinta on pohjautunut tiiviiseen kunnan, kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen yhteistyöhön vuoden 2017 aikana. Nyt valmiina oleva kuntastrategia perustuu Kuntalain 37 §:n mukaisesti arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen.

Lähtötilannetta ja kehittämistarpeita on kartoitettu asukas-, yritys- ja henkilöstökyselyillä alkuvuonna 2017. Kyselyjen tuloksista ja muutoinkin kehittämideoista on keskusteltu jokaisessa taajamassa keväällä järjestetyissä asukasilloissa. Johtavista viranhaltijoista, poliittisista päättäjistä sekä henkilöstön edustajista koostuva strategiatyöryhmä on käsitellyt kyselyistä ja asukasilloista saadun aineiston. Strategiaa on lisäksi työstetty kunnanvaltuuston strategiaseminaareissa keväällä sekä syksyllä 2017.

Kuntastrategian toteuttaminen on matkantekoa kohti yhdessä asetettuja päämääriä. Visiomme mukaan haluamme olla Hämeen ripein ja elinvoimaisin kunta! Hausjärven kuntastrategiassa määritellään suuntaviivat kuntalaisten hyvinvointiin ja kunnan elinvoimaan liittyvien palvelujen ja painopisteiden osalta tuleville vuosille. Strategian laadinnan lähtökohtana on ollut löytää ne yhteiset päämäärät, joita kohtaan suuntaamalla voimme varmistaa kuntamme elinvoiman sekä sitä kautta asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtymisen myös tulevaisuudessa.

Kuntastrategian tavoitteet viedään käytäntöön toimialojen erillisohjelmien ja tavoitteiden kautta. Toimialat asettavat toiminnalleen strategiaan nähden sitovat tavoitteet vuositasolla osana taloussuunnittelua. Keskeisimmät kunnan toimintaa ohjaavat ja strategiaa täydentävät ohjelmat ovat elinvoimaohjelma, markkinointi- ja viestintäsuunnitelma, hyvinvointikertomus, kaavoitusohjelma sekä henkilöstöohjelma.

Kuntastrategian toteutumista arvioidaan vuosittain osana tilinpäätöstä. Kuntastrategia päivitetään valtuustokauden puolivälissä vuonna 2019 sekä valtuustokauden päättyessä vuonna 2021.

Hausjärvellä

20.11.2017 Pekka

Määttänen
kunnanjohtaja

2 HAUSJÄRVEN KUNNAN MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA PÄÄHAASTEET

2.1. SWOT -analyysi

Hausjärven kuntastrategia pohjautuu arvioon kunnan nykytilanteesta ja tulevaisuuden haasteista. Arviointi on toteutettu SWOT-analyysillä (taulukko 1). Ulkoiset ja sisäiset toimintaympäristömuutokset asettavat monitahoisia haasteita kunnalle ja sen kehittämiseksi. Hausjärven kunnan vahvuudet ja menestystekijät mahdollistavat kuitenkin kasvun ja kehittymisen myös tulevaisuudessa.

SISÄISET / ULKOISET	1. VAHVUUDET	2. HEIKKOUEDET
3. MAHDOLLISUUDET	5. Menestystekijät – käytä hyväksi <ul style="list-style-type: none"> - Luonto, maaseutu, sijainti lähellä kaikkea - Turvallisuus, edullisuus - Tehokkuus, kevyt hallinto - Raideliikenne kolmeen taajamaan - Osaava henkilöstö - Joustavuus ja ketteryys mm. kaavoituksessa - Halu kehittymiseen	6. Heikkoudet vahvuudeksi – kehitä <ul style="list-style-type: none"> - Monitaajamaisuus - Kunnan imago ja vetovoima - Työpaikkaomavaraisuus, elinvoimaiset yritykset - Tietoliikenneyhteydet - Terveyspalveluiden saatavuus - Yhteistyö yhdistysten kanssa
4. UHAT	7. Uhat hallintaan – varaudu <ul style="list-style-type: none"> - Väestön ikääntyminen - Raideliikenteen säilyvyys - Työllisyyden hoito - Sote-palvelut/uudistus - Maakuntauudistuksen vaikutus	8. Mahdolliset kriisit – pyri välttämään <ul style="list-style-type: none"> - Väestön väheneminen - Nuorten elämäntavat ja syrjäytyminen - Henkilöstön saatavuus ja jaksaminen - Investointien vaikutus talouteen

Taulukko 1. Hausjärven kunnan SWOT-analyysi

2.2. Tulevaisuuden kunta

<u>TULEVAISUUDEN KUNTA 1.1.2020</u>		
Kunnan tehtävät uudistuksen jälkeen		
1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		
2. Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen		
3. Elinvoiman edistäminen		
1. Opetus- ja kulttuuripalvelut, mm. varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus, kulttuuritoiminta, liikunta, nuoriso, kirjasto ja tietopalvelut	2. Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen, Yleinen toimiala, mm. elinkeinoelämän edistäminen, työllisyyttä edistävät palvelut, energiahuolto, tietoverkkojen rakentaminen ja ylläpito, kolmannen sektorin tukeminen	3. Elinvoiman edistäminen Tekniset palvelut, mm. maapolitiikka, kaavoitus ja maakäytön suunnittelu, liikenne, joukkoliikenne ja väylät, vesihuolto, jätehuolto, rakennusvalvonta, asuntotoimi, maaseututoimi

Taulukko 2. Tulevaisuuden kunta 1.1.2020

Kunnat vastaavat tulevaisuudessa paikallisen identiteetin ja demokratian, kuntalaisten hyvinvoinnin sekä alueen elinvoiman edistämisestä. Lähes kaikissa kunnan toiminnoissa voidaan nähdä vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin ja paikkakunnan elinvoimaisuuteen. Ne ovat siten laaja-alaisia ja poikkihallinnollisia tehtäväkokonaisuuksia. Hyvinvointi ja elinvoima ovat olennaisella tavalla kytköksissä toisiinsa. Hyvinvoivat kuntalaiset ovat elinvoimaisen kunnan edellytys. Kuntalaisten aktiivinen vuorovaikutus keskenään on edellytys kunnan elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kuntaliiton Tulevaisuuden kunta-hankkeen mukaan uusi kunta rakentuu ennen kaikkea kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiselle ja kehittämiseksi sekä asiakaslähtöisille palveluille. Yhteisöllinen välittäminen, turvallisuuden tunne ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet ovat kunnan toiminnan ydintä. Keskeistä on kuntalaisten mukaan ottaminen toiminnan kehittämiseen. Kunnalta saatu avoin tieto vahvistaa kuntalaisten vastuun ottamista itsestään, tiedon hyödyntämistä muissa palveluissa sekä osallistumista.

Nämä tulevaisuuden kunnan mukanaan tuomat haasteet ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on huomioitu vahvasti tämän kuntastrategian päämäärissä ja kehittämisen kärjissä. Tällä kuntastrategiallamme olemme vahvasti suuntaamassa Hausjärveä kohti tulevaisuuden uutta kuntaa.

3 HAUSJÄRVEN KUNNAN VISIO, TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

3.1. Hausjärven kunnan visio

Hausjärven kunnan visiona on olla Hämeen ripein ja elinvoimaisin kunta. Tämä edellyttää kunnan virkamiesjohdolta ja kuntapäätäjiltä ajan hermolla olemista sekä ketteryyttä niin valmistelussa kuin päätöksenteossa. Kunnan elinvoimaisuuden takaavat hyvät ja toimivat peruspalvelut, hyvinvoivat asukkaat ja yrittäjäystävällisyys. Nämä edesauttavat tavoitteena olevaa asukasmäärän hallittua kasvua.

Visio:

Hausjärvi - Hämeen ripein ja elinvoimaisin kunta.

3.2. Hausjärven kunnan toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksemme nojaa kuntamme vahvuuksiin erinomaisena asuinpaikkana. Hausjärven kunta tarjoaa jo tällä hetkellä ja myös tulevaisuudessa luonnonläheistä ja turvallista asumista keskellä kaikkea hyvien ja monipuolisten kulkuyhteyksien äärellä. Toiminta-ajatuksessa haluamme myös painottaa jokaisen kuntalaisen, niin asukkaan kuin yrityksen, osallistumista ja aktiivisuutta oman loistavan tulevaisuutensa rakentamisessa, jolle kunta tarjoaa puitteet ja mahdollisuuden.

Hausjärven kunnan toiminta-ajatus:

Hausjärven kunta on yhteinen, elinvoimainen kotikuntamme, joka tarjoaa luonnonläheistä ja turvallista elämistä keskellä kaikkea. Täällä jokaisella on mahdollisuus luoda itselleen loistava tulevaisuus.

3.3. Hausjärven kunnan arvot

Arvot ovat organisaatiossa vallitsevia periaatteita, jotka ohjaavat toimintaa yhteisen vision suuntaan. Strategiatyössä käydyssä arvokeskustelussa keskiössä oli kuntalainen. Olemme sitoutuneet siihen, että kunnan kaikissa palveluissa ja päätöksenteossa lähtökohtana on asukaslähtöisyys ja ihmisläheisyys. Pienessä kunnassa tunnemme toisen toisemme. Kunta sekä sen palvelut ovat helposti jokaisen saavutettavissa. Päätöksenteko ja tiedottaminen on avointa. Turvallisuuteen panostamme sekä asuinympäristön että kuntapalvelujen kannalta. Kunnan alueet ja kiinteistöt pidetään kunnossa. Kunnan toiminta on vastuullista ja oikeudenmukaista.

Kunnan uusi, tässä strategiassa ensi kertaa esille nostettu arvo on luovuus. Hausjärven kunnassa luovuus on kehitysmuutosta ja valmiutta uuteen ajatteluun. Pidämme yllä rohkeutta ja draivia kohti uutta kuntaa suunnatessa. Niin kuntalaisia kuin kunnan henkilöstöä kannustetaan aloitteisiin ja aloitteellisuuteen.

Hausjärven kunnan arvot:

- *Ihmisläheisyys*
- *Turvallisuus*
- *Luovuus*

Ihmisläheisyys tarkoittaa, että:

- jokaisella kuntalaisella on merkitys
- jokaisella on oikeus saada tukea
- kehittäminen ja suunnittelu on avointa
- kaikissa palveluissa ja päätöksissä otetaan huomioon kuntalaisen tilanne
- pienessä kunnassa tunnemme toinen toisemme
- kunta ja sen palvelut ovat helposti jokaisen tavoitettavissa

Turvallisuus tarkoittaa, että Hausjärvellä on:

- turvallista asua ja elää
- turvalliset koulut ja muut palvelut
- hyväkuntoiset ja turvalliset kunnan kiinteistöt
- vastuullisuus ja oikeudenmukaisuus, päätöksistä kannetaan vastuu

Luovuus tarkoittaa:

- kehitysmuutoksia
- uutta ajattelua
- kuntalaisten ja yritystoiminnan tarpeiden huomiointia
- rohkeutta ja draivia kohti uutta kuntaa suunnatessa
- aloitteisiin ja aloitteellisuuteen kannustamista niin kuntalaisten kuin henkilöstön osalta

4 STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT VUOTEEN 2030

4.1. Kasvava ja aktiivinen – Elinvoimainen kunta

Hausjärvi on maakunnallisesti vetovoimainen yritys- ja asuinpaikka. Monipuolinen tonttitarjonta ja neljä elinvoimaista taajamaa mahdollistavat luonnonläheisen ja turvallisen asumisen edellytykset. Hyvä saavutettavuus luo erinomaiset edellytykset työllistymiselle ja yrittämiselle.

1. Väestönkasvua tuetaan lisäämällä kunnan vetovoimaa, näkyvyyttä ja tunnettavuutta.
2. Tarjotaan monipuolisesti tontteja kaikkiin tarpeisiin.
3. Hausjärvellä on maakunnan pienin työttömyysaste.
4. Hausjärvi on yrittäjyyden ykköskunta maakunnassa.
5. Hausjärven kunnan talous on tasapainossa.

4.2. Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Kunnalliset palvelut järjestetään ja tuotetaan kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Hausjärvi on maakunnan turvallisimman kunta

6. Hausjärven kunta on vetovoimainen työnantaja ja sillä on palvelutuotannon edellyttämät henkilöstöresurssit käytössä.
7. Kehitetään ja tehostetaan palveluja jatkuvasti.
8. Panostetaan kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ehkäisemiseen kunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä.
9. Edistetään kokonaisvaltaista turvallisuusajattelua kaikissa kunnan palveluissa.

4.3. Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Hausjärvellä on helppo osallistua ja vaikuttaa. Kuntalaisille ja alueen muille toimijoille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua hyvinvoinnin, palveluiden ja viihtyvyyden lisäämiseen. Yhdessä luomme viihtyisän, turvallisen ja tapahtumarikkaan asuinympäristön.

10. Lisätään päätöksenteon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista. Viestintä on avointa ja vuorovaikutteista.
11. Parannetaan yhteisöllisyyttä.
12. Otetaan kuntalaiset, yhdistykset ja yritykset mukaan kehittämään kuntaa.

5 TOTEUTTAMIS- JA SEURANTASUUNNITELMAT

Valtuusto asettamien strategisten päämäärien toteuttamiseksi toimialat tekevät omat toteuttamissuunnitelmansa. Toimialasta vastaava toimielin hyväksyy toimenpiteet ja tavoitteet sekä tarvittaessa erilliset toteuttamissuunnitelmat strategian osa-alueiden ja päämäärien saavuttamiseksi.

Kuntastrategia ja sen toteuttamisohjelmat ovat taloussuunnitelman perusta ja samalla ohjeistus talousarvion laadinnalle. Näin ollen strategiaa toteutetaan käytännössä talousarvion kautta määrittämällä vuosittaiset toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevat tavoitteet kunnan eri tehtäville, toiminnoille ja yhteistoimintayhteisöille. Talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan myös resurssit mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi joko budjettirahoitteisesti määrärahoina tai kohderahoitteisesti tulo- tai pääomarahoituksena.

Talousarvio on strategian toteuttamisen lisäksi strategian arvioinnin ja seurannan väline. Arviointi kohdistuu kunnan valtuusto- ja hallitustason strategisten tavoitteiden ohjausvoiman arviointiin eli käytännössä talousarvion seurantaan.

Keskeisimmät kunnan toimintaa ohjaavat ja strategiaa täydentävät ohjelmat ovat elinvoimaohjelma, markkinointi- ja viestintäsuunnitelma, hyvinvointikertomus, kaavoitusohjelma sekä henkilöstöohjelma.

Kuntastrategian toteutumista arvioidaan vuosittain osana tilinpäätöstä. Kuntastrategia päivitetään valtuustokauden puolivälissä vuonna 2019 sekä valtuustokauden päättyessä vuonna 2021.